

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2019. ГОДИНУ ДЕМОКРАТСКОГ НАРОДНОГ САВЕЗА

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2019. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, утврђено је да је Демократски народни савез прекршио одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом, односно контролом финансијских извјештаја, осим горњих напомена нисмо запазили ништа значајно, што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2019. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Демократски народни савез се финансирао из следећих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	35.115,00	4,10
2.	Прилози физичких лица (3-а)	1.200,00	0,14
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	16.009,00	1,87
7.	Приходи из буџета (3-ф)	803.079,00	93,88
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	855.403,00	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	855.403,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 612.932,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Демократски народни савез. Скраћени назив: ДНС.

Демократски народни савез регистрован је код Основног суда у Бањој Луци, Рјешењем број: РП-4/00 од 21.06.2000. године. Рјешењем број: Рг-4/00 од 25.09.2002. године уписана је промјена сједишта политичке странке. Рјешењем број: Ф-1-4/00 од 06.10.2003. године уписана је промјена назива политичке странке, измјена и допуна Статута и промјена лица овлашћеног за заступање и представљање политичке странке. Рјешењем број: Рп-12/00 од 13.02.2020. године, извршена је промјена новог Статута и промјена лица овлашћеног за заступање и представљање политичке странке.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Алеја Светог Саве 20.

Лице овлаштено за заступање странке за 2019. годину је Марко Павић, председник².

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2019. годину је Ранка Михајловић.

¹ Након издатог прелиминарног извјештаја, странка је извршила корекције годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину те исправљене обрасце доставила 16.03.2021. године.

² Демократски народни савез је доставио Рјешење, број: Рп-12/00 од 14.02.2020. године у којем се наводи Ненад Нешић као лице овлаштено за заступање и представљање странке.

У годишњем финансијском извјештају за 2019. годину, Демократски народни савез је у оквиру организационе структуре исказао:

- Главни одбор,
- 10 регионалних одбора,
- 7 градских одбора,
- 63 општинска одбора,
- организацију жена ДНС и
- организацију младих ДНС.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Демократског народног савеза за 2019. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Демократског народног савеза обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања, са посебним нагласком на приходе из буџета.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед, контрола и ревизија финансијских извјештаја Демократског народног савеза извршени су у периоду од 2005. до 2018. године, након чега су издати извјештаји о прегледу и ревизији са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Служба за ревизију је извршила ревизију годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2018. годину, након чега је издат извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци: да успостави евиденције о својим ненувчаним донацијама, да се не финансира из забрањених извора, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, да води тачне евиденције о својим приходима и расходима и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2019. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 4. став (1)³ Закона о финансирању политичких странака.

(1) Демократски народни савез је у Плану утрошка финансијских средстава за 2019. годину од децембра 2018. године, који је доставио Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, планирао укупне трошкове у износу од 995.000,00 КМ.

³ Према одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, финансијска средства из члана 3. став (1) наведеног Закона странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

План утrophка средстава чини сљедећа структура трошкова: 1) бруто зараде запослених радника у износу од 240.000,00 КМ; 2) трошкови закупнина пословних простора у износу од 140.000,00 КМ; 3) трошкови енергије и горива у износу од 40.000,00 КМ; 4) трошкови телекомуникацијских услуга у износу од 50.000,00 КМ; 5) трошкови набавке материјала и средстава у износу од 40.000,00 КМ; 6) трошкови организованја сједница у износу од 40.000,00 КМ; 7) трошкови пропаганде и репрезентације у износу од 230.000,00 КМ; 8) остали нематеријални трошкови у износу од 60.000,00 КМ; 9) трошкови амортизације у износу од 15.000,00 КМ; 10) остали непредвиђени трошкови у износу од 15.000,00 КМ и 11) остатак-пренос средстава у наредну годину у износу од 125.000,00 КМ.

Демократски народни савез је у годишњем финансијском извјештају за 2019. годину исказао укупне трошкове у износу од 612.932,00 КМ.

Анализом достављеног Плана утrophка финансијских средстава за 2019. годину, утврђено је да странка није сачинила план утrophка средстава по врстама трошкова, односно на начин којим би се обезбиједила потпуна транспарентност планираног трошења средстава, као и његова упоредба са оствареним трошковима. Странка је у свом програму утrophка средстава заједно планирала трошкове пропаганде⁴ и репрезентације⁵, на основу чега није било могуће извршити упоредбу са оствареним трошковима.

У Плану утrophка финансијских средстава нису планирани сљедећи трошкови: хуманитарни трошкови у износу од 3.980,00 КМ, трошкови услуга у износу од 9.730,00 КМ, трошкови непроизводних услуга у износу од 7.722,00 КМ, трошкови за стручне публикације, часописе и дневне новине у износу од 3.765,00 КМ, трошкови стручног образовања у износу од 1.685,00 КМ, трошкови књиговодствених услуга у износу од 12.636,00 КМ, трошкови услуга монтаже и демонтаже опреме у износу од 6.318,00 КМ, трошкови осталих закупнина у износу од 4.418,00 КМ⁶ који се односе на закуп сала и опреме, трошкови премије осигурања у износу од 2.904,56 КМ, трошкови платног промета у износу од 3.970,04 КМ, трошкови услуга одржавања у износу од 4.243,47 КМ, трошкови такси, новчаних казни и сл. у износу од 7.847,00 КМ и трошкови дневница за службена путовања у износу од 855,50 КМ, што укупно износи 70.074,57 КМ.

Такође, странка је Планом трошкова планирала трошкове закупнина пословних просторија у износу од 140.000,00 КМ, док је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупнина пословних просторија у износу од 146.353,00 КМ, што је за 6.353,00 КМ више од планираног износа.

Поред наведеног потребно је истаћи и то да је странка у Плану утrophка средстава за 2019. годину планирала Остатак- пренос средстава у наредну годину у износу од 125.000,00 КМ. Наведена средства не могу бити обухваћена Планом утrophка средстава за 2019. годину, јер пренос средстава не представља трошак странке.

- (2) Увидом у финансијску документацију, утврђено је да је странка остварила и трошкове путовања младих ДНС (десетодневни туристички аранжман, љетовање на Закинтосу у Грчкој) у организацији Туристичке агенције „Навагио“ д.о.о. Бања Лука у износу од 5.000,00 КМ.

⁴ Прегледом пословних књига утврђени су трошкови пропаганде у износу од 27.293,13 КМ.

⁵ Прегледом пословних књига утврђени су трошкови репрезентације у износу од 78.536,32 КМ.

⁶ ГО ДНС Добој, закуп сале у износу од 2.486,00 КМ, ОО ДНС Рудо, закуп сале у износу од 100,00 КМ, ОО ДНС Челинац, закуп сале у износу од 1.200,00 КМ, ОО ДНС Теслић, закуп сале у износу од 200,00 КМ и ОО ДНС Дрвар, закуп опреме у износу од 432,00 КМ.

Све наведено указује да је Демократски народни савез прекршио одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странка јер није сачинила План утрошка средстава по врстама трошкова, односно на начин којим би се обезбиједила потпуна транспарентност планираног трошења средстава, да је финансијска средства у износу од 76.427,57 КМ утрошила мимо утврђеног Плана утрошка финансијских средстава за 2019. годину, те да средства у износу од 5.000,00 КМ нису утрошена за остваривање циљева политичке странке

b) Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 11. став (1)⁷ и члана 12. став (1)⁸, (4)⁹ и (5)¹⁰ Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и друге финансијске документације, утврђено је да Демократски народни савез у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није успоставио потпуне и тачне евиденције о расходима и обавезама, чиме је прекршио рачуноводствене прописе и одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Странка није доставила сву тражену додатну документацију и није обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака.

(3) Демократски народни савез у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није тачно исказао расходе, чиме је прекршио одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Увидом у уговор о закупу пословних просторија са правним лицем „Арагоста Инвест“ д.о.о. Бања Лука, утврђено је да су трошкови закупа пословних просторија ГО ДНС Бања Лука износили 6.000,00 КМ¹¹, које је странка евидентирала у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају у оквиру трошкова Главног одбора странке.

Странка је у свом очитовању доставила кориговани образац 4.1 годишњег финансијског извјештаја у коме је исказала трошкове закупа у износу од 6.500,00 КМ, што је за 500,00 КМ више од евидентираног износа у пословним књигама.

- Такође, у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају, странка је закуп пословног простора у Општини Соколац у износу од 1.450,00 КМ¹², пријавила у оквиру закупнине Главног одбора странке.

Странка је у свом очитовању доставила кориговани образац 4.1 годишњег финансијског извјештаја у коме је исказала трошкове закупа у поменутом износу као трошкови канцеларијског материјала.

(4) Странка у пословним књигама није успоставила тачне евиденције о својим обавезама и није тачно исказала све своје обавезе у обрасцу 5 (обавезе политичке партије) финансијског извјештаја, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

Увидом у уговоре о закупу пословних простора у 2019. години, те евиденције о оствареним и плаћеним трошковима закупнине, утврђено је да политичка странка није

⁷ Политичка странка дужна је водити пословне књиге и подносити финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом.

⁸ Политичка странка води евиденцију о својим приходима и расходима.

⁹ До 31.03. наредне године политичка странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија БиХ.

¹⁰ Сва лица која су дужна да поднесу извјештај морају да поднесу и додатне извјештаје које Централна изборна комисија БиХ затражи.

¹¹ Уговор о закупу пословних просторија, број: 58-05/2019 од 30.08.2019. године који је склопљен са „Арагоста Инвест“ д.о.о. Бања Лука.

¹² Уговор, број: 02-373-53 од 01.06.2017. године који је склопљен на период од 5 година.

исказала у пословним књигама и годишњем финансисјком извјештају обавезе према правном лицу „Кесо промет“ д.о.о. Зворник у износу од 75,00 КМ.

Непотпуним и нетачним евиденцијама о својим обавезама, политичка странка је прекршила рачуноводствене прописе и одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 24. Правилника.

- (5) Дана 18.08.2020. године, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је Демократском народном савезу упутила Захтјев за достављање додатне документације за 2019. годину, којим је од странке тражено да достави: Бруто биланс странке на дан 31.12.2019. године, Главну књигу са комплетним аналитичким евиденцијама за период 01.01.- 31.12.2019. године, документацију о кориштењу пословних простора у 2019. години, за све организационе дијелове политичке странке (доказе о власништву над некретнинама, уговоре о закупу, одлуке или изјаве), копију издатих потврда о примљеним прилозима од физичких лица који су исказани на обрасцу 3-а, одлука о чланаринама и списак свих лица која су дала чланарине, дневник благајне, документацију о неновчаном прилогу који је исказан на обрасцу 3-е (потврда, уговори, рачуни и друго), копију извода са трансакцијских рачуна ДНС за период 01.01.-31.12.2019. године, број: 562099000110783 и 5620998146251196 код НЛБ банке, уговор о позајмицама и изводе отворених ставки на дан 31.12.2019. године за сљедеће добављаче: „Интер гај“ д.о.о. Бијељина, „Декор Арт“ д.о.о. Бијељина, „Шпед Граф“ д.о.о. Бања Лука, Општина Соколац, Жељка Никић-Модрича, „РНД“ д.о.о. Бања Лука, „Телеком“ а.д. и „Олимп група“ д.о.о. Бијељина.

У остављеном року странка није доставила све изводе отворених ставки на дан 31.12.2019. године и то за сљедеће добављаче: „Интер гај“ д.о.о. Бијељина, „Декор Арт“ д.о.о. Бијељина и Општину Соколац, чиме је прекршила одребе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Демократском народном савезу да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси прецизан и јасан програм утрошка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са програмом и статутом за остваривање циљева политичке странке,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води тачне евиденције о својим расходима и обавезама,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са њеним подзаконским актима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да доставља и другу документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Демократски народни савез је доставио очитовање на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину. Странка је уз примједбе доставила доказе о враћању донације Дарку Бањцу који прелази дозвољени лимит у износу од 71,00 КМ, кориговане обрасце за буџет од Федерације БиХ, кориговане образаце за неновчане донације, кориговане обрасце годишњег финансијског извјештаја који се односе на закупе

пословних простора, те тиме дјелимично отклонила недостатке наведене у налазима Прелиминарног извјештаја.

Служба за ревизију је у уважила све аргументоване примједбе странке, те је у складу са истима кориговала налазе ревизије из Прелиминарног извјештаја.

Помоћник ревизора
Мр sc. Горан Цицовић

Шеф Службе за ревизију, ревизор
Мр sc. Хасида Гушић